

Żółwie w potrzebie: targi azjatyckie

Beata, sob., 21/11/2009

- [Indotestudo elongata](#)
- [Kampanie](#)
- [Konwencja CITES](#)
- [Pyxis arachnoides](#)
- [Indotestudo forstenii](#)
- [Manouria impressa](#)
- [Pyxis planicauda](#)
- [Ochrona](#)
- [Homopus](#)
- [Geochelone platynota](#)
- [Geochelone radiata](#)
- [Geochelone yniphora](#)

Autor: James E. Barzyk

Targ w Kantonie, Chiny

Sprzedawcy żółwi i ich codzienna inwentaryzacja.

Od wieków stare chińskie szlaki handlowe rozprzestrzeniają się w całej Azji dostarczając faunę tego kontynentu na jego rynki spożywcze. Dotąd byliśmy przyzwyczajeni oglądać obrazy przerażająco złego traktowania tych zwierząt podczas oczekiwania na ich sprzedaż w celach konsumpcyjnych, dla potrzeb tradycyjnej medycyny chińskiej bądź w rzadkich wypadkach wypuszczanych na wolność, co traktowane jest jako szczęśliwy omen. Nowym zjawiskiem natomiast jest to, że handel żółwiami wodnymi i lądowymi, z których większość została schwytana w naturalnym środowisku - stał się masowy. Od niedawna, kiedy chińska waluta stała się wymienialna, uczyniono z żółwi towar

wymienialny na gotówkę i stworzono presję popytu na dostawy z innych krajów azjatyckich, które do tego czasu wykorzystywały żółwie na potrzeby własnego użytku lokalnego.

Okoliczności oraz konsekwencje w branży spożywczej

W celu zaspokojenia rosnącego popytu ze strony Chin, metody odłowu dzikich żółwi musiały być na tyle skuteczne, aby osiągnąć efektywność w znaczeniu komercyjnym. Jak się wydaje, były skuteczne na tyle, że w 1996 roku 7,716,000 funtów (3.5 miliona kilogramów) żółwi zostało importowanych i spożytych w samym Hong Kongu. Najczęściej spotykanym żółwiem na tym rynku był żółw z gatunku *Mauremys mutica*. Każdy taki żółw waży przeciętnie 2,5 funta (1.2 kg.), co daje ponad 3 miliony żółwi w jednym roku (Bosco Chan, źródło: własne, sprawozdanie dla TRAFFIC Hong Kong, w przygotowaniu). Jednakże rynki są niewybredne co do gatunków i należy także uwzględnić w tym szacunku ważące 80 funtów (36 kg.) dorosłe żółwie z gatunku *Orlitia borneensis* oraz ważące 3,5 uncji (100 gr.) *Geomyda spengleri*, zatem dokładna liczebność żółwi może się różnić. W 1993 roku około 200,000 – 300,000 osobników żółwi wodnych i lądowych eksportowano z targu w Cau Mong w mieście Ho Chi Minh. Około 100,000 z nich stanowiły żółwie z gatunku *Indotestudo elongata* (Jenkins 1995).

Metody odłowu dla rynków spożywczych są tak różnorodne jak występujące na nich gatunki. Żółwie są nabijane na włócznie, łapane w sieci i sidła oraz wygrzebywane z błota z użyciem liny zakończonej hakiem, co ma miejsce podczas okresów niskiej wody lub estywacji. Psy i pułapki ziemne są używane podczas odłowu wielu żółwi zamieszkujących ściółkę leśną włączając gatunki tj. *Cuora galbinifrons*, *Heosemys spinosa*, *Indotestudo elongata* oraz *Pyxidea mouhotii*. Żółwie z gatunku *Platysternon* są chwymane na liny z przynętą umocowaną na szpilce (C. Hansen, źródło: własne).

Jednakże, w celu ustalenia dokładnie rozmiarów zagłady żółwi zamieszkujących Azję - jeśli chodzi o gatunki żółwi zamieszkujące rzeki - musimy wziąć pod uwagę atak w trzech płaszczyznach - odłów osobników dorosłych, zbieranie jaj i niszczenie siedlisk. To, na przykład doprowadziło do zmniejszenia liczebności żółwia gatunku *Batagur baska* na półwyspie Malezji o ponad 90% w ubiegłym stuleciu (Jenkins 1995).

Sytuacja w Tajlandii, na pewno nie jest lepsza. Maxwell (1911) doliczył się 2,600 żółwi *Batagur baska* i *Kachuga trivittata* gniazdujących wspólnie w delcie rzeki *Ayeyarwady* w 1890 roku. Do 1899 roku populacja ta zmniejszyła się do 820, natomiast w 1982 r. stanowiąc już "tylko kilka" przedstawicieli na tym samym obszarze. Niedawno, Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (ang. UNDP, *United Nations Development Programme*), nie znalazł żadnego (van Dijk 1997).

Callagur borneensis, *Batagur baska*, *Kachuga trivittata* oraz większe rzeczne gatunki żółwi są chwymane techniką, której celem są samice składające jaja. Wykonane z konopii lub nylonowe liny są zawieszone na kilka cali nad brzegami rzek między słupkami wetkniętymi w piasek w taki sposób, że linia biegnie równolegle do linii wody. Z lin zwisają złapane na haczyki ryby co pozwala złapać żółwie podczas gdy przechodzą pod linami w stronę gniazd i uwięzić je w oczekiwaniu na zbieraczy. Technika ta skutecznie usuwa rozmnażające się samice z populacji. Jaja są zbierane z kilku gniazd założonych przez samice, którym udało się uniknąć haków. Do nowszych zagrożeń dla tych gatunków należy także wydobywanie piasku i budowy tam. Tamy powodują zmiany wysokości wody, eliminując miejsca gniazdowania i w niektórych przypadkach w ogóle uniemożliwiają dostęp do linii brzegowej. Piaszczyste brzegi rzek, które służą jako tradycyjne miejsca wspólnego gniazdowania żółwi są dosłownie wybierane i usuwane. Ponieważ zapotrzebowanie na piasek do budowy wzrasta tak też postępuje ciągle niszczenie siedlisk, które dotyka wszystkie z dzikich zwierząt, w tym żółwie.

Odłów na cele konsumpcyjne nie jest w żaden sposób ograniczony dla profesjonalistów. Miejscowa ludność jest również w stanie zarobić wykorzystując wszechobecne sklepy prowadzące skup zwierząt. W wioskach i osadach wiejskich w Azji, sklepy te skupują zwierzęta wszelkiego rodzaju od miejscowych ludzi, którzy zbierają żółwie kiedy tylko je napotkają. Z tych sklepów żółwie odbywają drogę do pośredników, którzy je następnie transportują przez granice w razie konieczności do większych miast azjatyckich i chińskich. Błędnie oznaczone jako owoce morza żółwie wodne i lądowe są układane w drewnianych skrzyniach z naruszeniem przepisów żeglugowych Zrzeszenia

Międzynarodowego Transportu Lotniczego (IATA). Są również wiezione drogą lądową w autobusach i ciężarówkach. Przejazdy te trwają nawet kilka tygodni. Handel ten jest dynamiczny, dobrze zorganizowany i ignorowany przez straże graniczne, celników i personel lotniczy po obu stronach uczestniczących w eksporcie i imporcie w granicach Azji.

Targ w Kantonie, Chiny

Gatunki z całej Azji wymienione
w załączniku CITES I można rutynowo
znaleźć na tych targach, w tym przypadku
Geoclemys hamiltonii.

Rażące lekceważenie wszystkich, istniejących tylko na pozór, międzynarodowych regulacji prawnych dotyczących ochrony przyrody jest na porządku dziennym jak pokaże wizyta na targach w Hong Kongu, Kantonie i Shenzhen. Konwencja o międzynarodowym handlu gatunkami zagrożonymi wyginięciem (CITES) zabrania eksportu i importu w celach komercyjnych w stosunku do gatunków wymienionych w załączniku I. Pomimo tego, gatunki tj. *Gavialis Aspiderates*, *A. Hurum*, *Batagur baska*, *Geoclemys hamiltonii* oraz *Morenia ocellata* (wszystkie wymienione w załączniku I Konwencji CITES), są zwykle dostępne na tych chińskich targach. Żaden z tych pięciu gatunków nie występuje naturalnie na terenie Chin. Das (1990), informuje, że "duże ilości" gatunków *Aspiderates gangeticus* i *A. hurum*, są wywożone z Bangladeszu na rynki Azji południowo-wschodniej. Raport Husaina i Sarkera (1995, zaktualizowany w 1997 r.) zawiera podobne spostrzeżenia, jak również dodatkowo informacje, że żółwie są zbierane w miesiącach zimowych, kiedy samice są ciężarne.

Ostatnio w Wietnamie doszło do przypadków egzekwowania wewnętrznych przepisów ochronnych tego kraju i zatrzymywania transportów odbywających się drogą lądową do Chin w miastach Lang Son, Dong Deng i Ninh Binh. Oficerowie z Wydziału Ochrony Lasu (FPD) Ninh Binh, miasta prowincjonalnego położonego na południe od Hanoi, przechwycili transport 700 żółwi. Skonfiskowane żółwie z przemytu zostały zabrane do nowo utworzonego centrum rehabilitacji żółwi w mieście Cuc Phong. Oficer FPD przytoczył usłyszane wyjaśnienia: "Ceny jakie można uzyskać (dla zwierząt) w Laosie są niskie, więc wysyła się je do Wietnamu, gdzie cena jest dobra, ale cena w Chinach jest jeszcze lepsza" (D. Hendrie 1998).

W listopadzie 1998 r., 250 żółwi (nieokreślonych gatunków) zostało skradzionych z Lok Kek Si - świątyni w Malezji. Istnieje obawa, że żółwie zostały przeznaczone na targ i "skończyły w garnkach". Wedle słów opata Seck Jit Heng ubój tych żółwi w celach spożywczych byłby sprzeczny z założeniami buddyzmu. Trudno jest wyobrazić sobie tę kradzież, ponieważ wypuszczenie żółwia do świątyni uważane jest za akt wielkiej miłości, która zostanie nagrodzona w następnym wcieleniu. Możliwe, że dzikie populacje zmniejszyły się do tego stopnia, że te środki są już konieczne.

Geochelone Platynota

Bardzo rzadki birmański żółw gwieździsty jest doskonałym przykładem niedoskonałej i nieefektywnej polityki CITES odnośnie gatunków endemicznych. Ta para została sfotografowana w hodowli węży w Hangzhou w Chinach. Zdjęcie dzięki uprzejmości Scott'a Solar.

Nieadekwatne i archaiczne polityczne niuanse samego CITES okazują się równoznaczne z wyrokiem śmierci dla wielu gatunków endemicznych. Na przykład, rzadko spotykany birmański żółw gwieździsty *Geochelone platynota*, gatunek endemiczny dla Birmy, został znaleziony na targach w Kantonie i Shenzhen w Chinach. Ponieważ, jak się wydaje Birma nie wydała zezwoleń eksportowych CITES II, żaden osobnik nie może być legalnie sprowadzony do jakiegokolwiek kraju, tak w odniesieniu do celów konsumpcyjnych, jak i w celu rozmnażania w niewoli, pomimo sporadycznej dostępności tego gatunku na chińskich targach. W Azji można je jeść, gotować, ubijać, sprzedawać, niszczyć ich siedliska, ale nie można legalnie eksportować, toteż importować jakiegokolwiek w celu reprodukcji w niewoli, co może być ich jedyną nadzieją na przetrwanie jako gatunku. Warto zauważyć, że w notatkach z pierwotnego opisu birmańskiego żółwia gwieździstego (Blyth 1863 Gunther 1864) stwierdzono, że tubylcza ludność tak lubi je jeść, że bardzo trudno było uzyskać żywy okaz. CITES winno zdać sobie sprawę z tego, że endemiczne gatunki nie mogą być "własnością" jednego kraju oraz gdy kraj ten nie może chronić lub nie chroni endemicznych gatunków występujących w jego granicach - winno podjąć działania, lub przynajmniej umożliwić ich podjęcie stosownym organizacjom.

Podobna sytuacja w zakresie endemicznych gatunków żółwi występuje w odniesieniu do Madagaskaru. Żółw promienisty, *Geochelone radiata*, żółw pajęczy płaski, *Pyxis planicauda*, i żółw pajęczkowy, *Pyxis arachnoides* są otwarcie oferowane do sprzedaży jako żywność w czasie świąt i wakacji w Tulear i Ft. Dauphin. Ludy Mahafaly i Antrandroy, które uważają za zakazane jedzenie lub nawet dotykanie żółwi lądowych, obecnie sprzedają je dla zarobku. W południowej części Madagaskaru - w hotelach, na targach, stacjach benzynowych - wszędzie tam, gdzie zatrzymuje się większość podróżnych i turystów - żółwie te są oferowane do sprzedaży po 2000 - 2500 FMG (1 dolar USA = 5700 FMG). Stąd odbywają one drogę, czasem przez morze, do Azji na tamtejszy rynek spożywczy i do japońskich sklepów jako zwierzęta domowe.

Przybrzeżne obszary na południe od Tulear, na południe od jeziora Tsimanampetsotsa i na zachód od Ft. Dauphin do Faux Caphave były niedawno opanowane przez zdolne do samodzielnego przetrwania populacje tych żółwi. Jednakże, ostatnie ekspedycje w 1999 r. ukazały, że te obszary są obecnie pozbawione żółwi co wskazuje na to, że są źródłem żółwi przeznaczonych na sprzedaż. Obecnie żółw pajęczy płaski, *Pyxis planicauda*, którego siedliska są mierzone w hektarach, nie w milach kwadratowych jest uznawany za tak krytycznie zagrożony wyginięciem jak *G. yniphora*. Historia Madagaskaru jest znana z niedbałości w kontekście ochrony rodzimych, zagrożonych gatunków, czego dowodzi nie tylko ta informacja ale też haniebne incydenty z udziałem *Geochelone yniphora*.

Odkrycie kilku nowych gatunków żółwi dowodzi ponadto jak bardzo skuteczne stały się odłowy żółwi w Azji. Począwszy od 1980 kilka gatunków zostało odkrytych w wyniku działalności gospodarczej i co najbardziej charakterystyczne, do tej pory żaden z nich nie został kiedykolwiek zaobserwowany na miejscu, przez nikogo innego niż kombajny i lokalną ludność.

Targ w Kantonie, Chiny

Ostatnio opisane *Geomyda yuwonoi* można zobaczyć w dużej ilości na tym zdjęciu zrobionym na targu.

Nie ma informacji na temat historii naturalnej lub dokładnych statystyk zasięgu dla nowo opisanych gatunków *Cuora mccordi* (Ernst 1988), *Cuora serrata* (= *Cuora galbinifrons serrata* McCord 1992), *Cuora zhoui* (Zhao 1990), *Geomyda yuwonoi* (McCord, Iverson i Boeadi 1995), *Mauremys iversoni* (Pritchard i McCord 1991), *Ocadia glyphistoma* (McCord i Iverson 1994), *Ocadia philipenni* (McCord i Iverson 1992), *Platysternon megacephalum shiui* (Ernst i McCord 1987), *Sacalia psuedocellata* (Iverson i McCord 1992) i innych gatunków z rodzaju *Cuora*, które wciąż trzeba opisać.

Na marginesie warto wspomnieć, że ostatnie niemieckie wyprawy do Wietnamu doprowadziły do opisu dwóch podgatunków *Cuora galbinifrons*; *C. g. bourreti* (Obst i Reimann 1994) oraz *C. g. picturata* (Lehr, Fritz i Obst 1998), jak również *Cyclemys pulchristriata* (Fritz, Gaulke i Lehr 1997) i *Pyxidea mouhotii obsti* (Fritz, Andreas i Lehr 1998).

Te odkrycia są bardzo ekscytujące z punktu widzenia taksonomii. Jednakże ze smutkiem trzeba stwierdzić, że liczba znanych okazów tych "nowych gatunków" z biologicznego punktu widzenia jest minimalna. Na przykład, pojedynczy samiec z gatunku *Cuora aurocapitata* został znaleziony w Szanghaju na targu spożywczym w 1997 r. (I. Pauler źródło: własne). W latach 1996 i 1997 nie zostały zgłoszone żadne okazy *Cuora mccordi* na targu w Paise gdzie zostały one pierwotnie znalezione ani okazy z gatunku *Cuora zhoui* na targu Nanning, gdzie były one również pierwotnie znalezione (O. Shiu źródło: własne). Od tej pory "bardzo nieliczne" osobniki *C. mccordi* były widziane w Paise w 1998 (O. Shiu, źródło: własne). Do tej pory, wiadomo o istnieniu być może nie więcej niż 350 osobników *C. mccordi*, z których wszystkie pochodzą z rynku spożywczego, a teraz trzymane są w kolekcjach prywatnych i ogrodach zoologicznych, z których wiele jest w Japonii. Pomimo tej ponurej obserwacji, ich perspektywy przetrwania, w szczególności *C. mccordi*, są obiecujące. Gatunek ten dobrze przystosowuje się do niewoli i jest konsekwentnie rozmnażany. Ponadto, od 1996 r. nigdy nie zaobserwowano osobników z gatunku *Ocadia glyphistoma*, czy *Ocadia philipenni* jak też *Sacalia psuedocellata* od 1990 (W. McCord źródło: własne). Osobniki tych trzech gatunków przetrzymywane w niewoli są, być może, zbyt nieliczne do reprodukcji, która mogłaby stanowić realną opcję

uratowania ich gatunku przed wymarciem. Takie wnioski napływają po analizie sytuacji na rynku w Hongkongu w 1996 r. i Ho Chi Minh City w 1993 roku opisanych powyżej.

Cuora mccordi

Te wyjątkowo piękne żółwie są bardzo odporne i przystępne. Z powodzeniem rozmnażają się w hodowli, przykładem tego jest ten 18 miesięczny okaz. Zdjęcie - Mighty J.

Bardzo możliwe, że niektóre z tych nowo opisanych żółwi nie są aż tak rzadkie, jak sugerowałyby ich ostatnie odkrycia. Druga z możliwości jest taka, że ich naturalne zasięgi występowania są bardzo ograniczone i zmienne. Weźmy na przykład pod uwagę różnorodność i zasięg występowania żółwi z rodzaju *Graptemys* w USA i *Homopus* w Afryce Południowej. Oba z tych rodzajów posiadają przedstawicieli tego samego gatunku zamieszkujących w stosunkowo dużej bliskości względem siebie, ale oddzielonych barierami naturalnymi. To jednak zwiększa potrzebę ochrony azjatyckich gatunków żółwi zarówno *in situ* jak i *ex situ* w ramach reprodukcji w warunkach niewoli, jako że gatunki te są jeszcze bardziej narażone na wyginięcie ze względu na skutki rynkowe, przedstawione w niniejszym dokumencie.

"Ponowne odkrycie" żółwi z bardzo rzadkiego gatunku *Geomyda depressa* miało miejsce w 1995 roku, kiedy miejscowy wieśniak przedstawił dwa okazy dystrybutorom na targu w Ruili w Chinach. Ostatnia z wcześniej zarejestrowanych lokalizacji tego żółwia została odkryta w 1908 roku, a znaleziony tam żółw był do tego momentu szóstym osobnikiem, o którym było wiadomo, że istnieje. Od czasu tego niezwykłego znaleziska zostało znalezionych w przybliżeniu kolejnych 40 osobników tego dość dużego, preferującego stadny tryb życia żółwia. Wszystkie z nich pochodziły z Ruili. Wszystko wskazuje na to, że *G. depressa* nie radzi sobie zbyt dobrze w niewoli. Istniejące zaledwie dwa programy reprodukcji *G. depressa* są hamowane przez brak informacji na temat historii naturalnej tego żółwia, a dodatkowym utrudnieniem jest niejasność co tego gdzie w rzeczywistości znajduje się naturalny zasięg tego gatunku.

Farmy żółwi w Azji

Geomyda Depressa

Ta dorosła samica jest częścią grupy hodowlanej znajdującej się na Hawajach. Przypuszcza się, że warunki klimatyczne w tym miejscu są bardzo podobne do warunków w naturalnym środowisku G. depressa. Zdjęcie - Mighty J.

Farmy hodowlane żółwi, które mogłyby stanowić alternatywę dla dalszego dziesiątkowania dzikich populacji nie wydają się być rozwiązaniem. Nie tylko jest to przypadek „zbyt mało i zbyt późno”, lecz wygląda na to, że hodowla żółwi w Azji jest ograniczona do *Pelodiscus sinensis*, żółwiaków chińskich. Farmy żółwiaków w Tajlandii wydały aż sześć milionów młodych żółwi *P. sinensis* w ciągu jednego roku. Niestety, próby zastosowania tej samej techniki do innych azjatyckich gatunków żółwiaków nie powiodły się.

Ogólnie uważa się, że żółwie o twardych pancerzach i żółwie lądowe rosną zbyt wolno, by ich hodowla na farmach mogła stać się atrakcyjna z ekonomicznego punktu widzenia. Historycznie rzecz biorąc, ceny rynkowe większości z nich były na ogół podobne niezależnie od gatunku. Wyjątkiem jest *Cuora trifasciata*, który ma ważne miejsce w tradycyjnej medycynie chińskiej, co w konsekwencji powoduje wzrost popytu i cen. Doprowadziło to do powstania na małą skalę oddolnie tworzonych farm *C. trifasciata* w Chinach, których ilość jest nieznana. Wietnamska ludność lubi trzymać żółwie z gatunku *Geomyda spengleri* jako zwierzęta domowe i w tych przypadkach zdarzają się rozmnożenia.

Podczas gdy te z możliwych przykładów farmowej hodowli żółwi nie są wystarczające dla potrzeb dystrybucji na rynek żywności, ze względu na małe rozmiary żółwi, doskonale nadają się do dochodowej hodowli żółwi sprzedawanych jako zwierzęta domowe. Handlowe szanse sektora zoologicznego mogłyby stanowić niezbędny bodziec do hodowli gatunków o twardej skorupie tworząc własne źródło podaży i stając się de facto działalnością na rzecz ich ochrony, być może kupując trochę czasu tym gatunkom.

Hodowla

Stopień powodzenia hodowli w niewoli azjatyckich gatunków żółwi jest bardzo zróżnicowany. *Cuora galbinifrons*, *Morenia petersi*, *Pyxidea mouhotii* i być może w mniejszym stopniu *Geomyda spengleri* cechuje wysoka śmiertelność. Stres, odwodnienie oraz inwazje pasożytów odgrywają tutaj dużą rolę. Bardzo ważne jest, aby pamiętać, że azjatyckie żółwie importowane do Europy i USA jako zwierzęta domowe i do prywatnych kolekcji pochodzą z targów spożywczych toteż przeżywalność tych osobników nie była brana pod uwagę. Jednak wiele z tych zwierząt przeżyło i teraz mogą odgrywać i odgrywać rolę w rozmnażaniu w niewoli.

Cuora galbinifrons galbinifrons

Pomimo stosunkowej popularności w Stanach Zjednoczonych, istnieją jak do tej pory bardzo nieliczne własne programy rozmnażania tego bardzo kolorowego, wietnamskiego żółwia pudełkowego. Zdjęcie - Mighty J.

Najnowsze osiągnięcia w opracowaniu leków przyczyniły się ogromnie do zwalczania szkodliwych i potencjalnie śmiertelnych, zarażeń pasożytami kojarzonych zwykle z azjatyckimi targami spożywczymi sprzedającymi żółwie. Zwiększenie przeżywalności przywiezionych okazów, zwłaszcza wśród najbardziej wrażliwych gatunków, jest ogromnie pomocne w tworzeniu stad założycielskich dla programów reprodukcji *ex situ* w warunkach niewoli.

Richard Fife, pionierski herpetolog i odnoszący sukcesy hodowca żółwi i jaszczurek zauważył, że po zastosowaniu leku opracowanego w celu wyeliminowania pasożytów i pasty z probiotyków do przywrócenia flory jelitowej, osobniki z grupy *Heosemys spinosa*, stały się "agresywnie żarłoczne". "Przechodzą agresywnie po żywności, a nawet stają na trzech nogach i próbuje dosięgnąć kawałek banana przechowywany poza ich zasięgiem". Co jest najważniejsze to fakt, że te *H. spinosa*, wraz z osobnikami *Cuora flavomarginata*, *C. galbinifrons bourreti*, *C. galbinifrons galbinifrons*, *C. serrata* oraz *Pyxidea mouhotii* zostały uratowane z targu spożywczego przez Pana Fife, a teraz tworzą zdolną do samodzielnego przetrwania grupę hodowlaną. Nie ma absolutnie żadnych wątpliwości, że gdyby nie działania Pana Fife, wszystkie z tych żółwi zostałyby wykorzystane w celach konsumpcyjnych w Chinach. Tak więc, w rezultacie, te właśnie żółwie zostały nie tylko ocalone, ale teraz pełnią rolę założycieli zdolnej do rozrodu grupy hodowlanej.

Heosemys spinosa

Ten dorosły osobnik został uratowany z targu w Kantonie i jest obecnie częścią programu hodowli w Arizonie.

Zdjęcie - Richard Fife

Amerykańskie Stowarzyszenie Zoologiczne jest na etapie finalizacji planów stworzenia księgi hodowlanej dla rodzaju *Cuora*. Plany te zakładają włączenie prywatnych hodowców i kolekcjonerów. Reprodukacja w niewoli azjatyckich gatunków żółwi jest w dużej mierze niekonsekwentna, jednakże kilka osób rozwinęło techniki hodowli i rozmnażania wielu azjatyckich gatunków. Ta informacja jest już dostępna i powinna pozwolić innym odnieść powodzenie programów rozmnażania w hodowli. Do tej pory żółwie z gatunków *Cuora amboinensis*, *C. aurocapitata*, *C. flavomarginata*, *C. galbinifrons galbinifrons*, *C. galbinifrons bourreti*, *C. mccordi*, *C. trifasciata*, *Chinemys reevesi*, *C. nigricans* (= *kwangtungensis*), *Geoclemys hamiltonii*, *Geomyda spengleri*, *Heosemys grandis*, *H. spinosa*, *Indotestudo elongata*, *Indotestudo forstenii*, *Manouria emys phaeryi*, *Mauremys* (zaktualizowany z *Annamemys*) *annamensis*, *Mauremys japonica*, *Mauremys mutica*, *Ocadia sinensis*, *Pyxidea mouhotii*, oraz *Sacalia bealei* – wszystkie zostały rozmnożone w niewoli w ogrodach zoologicznych i prywatnych kolekcjach. Jednak wiele z nich to pojedyncze przypadki.

Doświadczenia długoterminowej hodowli *Cuora pani*, *C. serrata*, *Cyclemys dentata*, *C. tcheponensis*, *Malayemys subtrijuga*, *Manouria emys emys*, *Notochelys platynota*, *Platysternon ssp.*, i *Sacalia quadriocellata*, zarówno w ogrodach zoologicznych jak i prywatnych rękach, dają wszelkie powody dla których rozmnażanie tych gatunków w niewoli może się udać. Przy odrobinie szczęścia być może nawet żółwie z gatunku *Geomyda depressa* dadzą się rozmnażać. To czego brak to wystarczającej liczby założycieli, wysiłku i zaangażowania.

Cuora Serrata

Uważa się, że ta czerwonobarwna, dorosła samica pochodzi z Wietnamu i Laosu. *C. serrata* został opisany w 1992 roku jako podgatunek *Cuora galbinifrons* jednak pewne nowe źródła uważają, że *serrata* jest synonimem *C. g. galbinifrons*, podczas gdy inne, że zasługuje na osobne wyodrębnienie. Zdjęcia - Mighty J.

Cuora Serrata

Czarnobarwna dorosła samica pochodząca rzekomo z terenów środkowego pogórza wyspy Hainan w Chinach. Zdjęcie - Mighty J.

Apel o pomoc

Rozmnażanie w warunkach hodowlanych powinno stać się celem każdego, kto hodzi więcej niż kilka żółwi. Wymogi ochrony i odpowiedzialnej herpetologii nie mogą pozwolić na zwyczajne utrzymywanie jedynie zbioru składającego się z kilku osobników wielu gatunków lub pojedynczych okazów traktowanych jako "trofea".

Manouria impressa

Urodzony w niewoli osobnik M. Impressa. Zdjęcie - Mighty J.

Warto podjąć każdy wysiłek w kierunku zachowania tych gatunków w formie grup zróżnicowanych pod względem genetycznym i płciowym i złożonych z minimum sześciu lub ośmiu osobników. Tylko w ten sposób możemy dowiedzieć się wszystkiego, co jest konieczne i dokonać tego, co jest niezbędne, aby pomóc uratować żółwie Azji. Ich ciężki los na azjatyckich targach spożywczych oznacza pewną śmierć w słoiku z lekiem lub w garnku. W swoich naturalnych środowiskach muszą stawić czoła buldożerom, piłom łańcuchowym, wycinaniem i pożarami lasów, jak te, których byliśmy świadkami w Indonezji w 1997 roku. Nieco uwagi i wysiłku ze strony herpetologów rozmnażających

gatunki azjatyckich żółwi może w dużej mierze przyczynić się ni mniej, ni więcej, niż tylko do ocalenia przed wyginieciem.

Może to również być ostatnią nadzieją dla zapewnienia przetrwania wielu z tych gatunków, zwłaszcza gdy weźmie się pod uwagę niski wskaźnik reprodukcji i długi czas potrzebny u wielu gatunków żółwi do osiągnięcia dojrzałości płciowej. W kontekście wyżej wymienionych przeszkód z jakimi muszą zmagać się te żółwie, sztuczna reprodukcja wydaje się być istotna. Na większe pytania o możliwą repatriację wyhodowanego w niewoli potomstwa nie można udzielić odpowiedzi do czasu rozwiązania moralnych, etycznych i technicznych problemów, które stoją przed środowiskiem naturalnym jak i samymi żółwiami. To może w efekcie stać się próbą dla wielu generacji. Programy reprodukcji w niewoli mogą zatem zostać zracjonalizowane jako przejściowe aż do czasu w przyszłości, gdy te większe problemy zostaną rozwiązane. W każdym razie żółwie Azji będą zatem miały opcje, których na pewno nie miałyby w inny sposób, jak mogą wskazywać obecne scenariusze rozwoju rynku spożywczego, który może okazać się prowadzącym wiele z tych gatunków do wyginiecia. Opcje w tym momencie stają się dość ograniczone, nieprawdą?

Jeśli jesteś zainteresowany możesz pomóc. Niewątpliwie istnieje wiele dobrze utrzymanych, żyjących przez długi okres w niewoli okazów gatunków wymienionych tutaj, które nie będąc rozmnażane, są w genetycznie martwych sytuacjach. Te osobniki mogą i jak najbardziej powinny zostać włączone do grup hodowlanych. Jeśli jesteś w takiej sytuacji lub jeśli potrzebujesz jakichkolwiek informacji hodowlanych potrzebnych w opiece, prosimy o kontakt z Darrell Senneke z Tortoise Trust USA.

Targ w Kantonie, Chiny

Indotestudo forstenii wymieniony w załączniku II CITES, prawdopodobnie z Indonezji.

Indotestudo elongata

Te urodzone w niewoli żółwie różnią się wyraźnie od pokrewnego im gatunku z poprzedniego zdjęcia *Indotestudo forstenii*. Zdjęcie - Darrell Senneke.

Podziękowania:

Bosco Chan przyczynił się ogromnie do terminowej aktualizacji danych w zakresie targów w Hongkongu. Dziękuję osobom tj. Oscar Shiu, James Buskirk, Chris Hansen i Richard Fife za informacje i inspiracje. Specjalne wyróżnienie należy się dr W. McCord, za odwiedzanie i dokumowanie targów w Kantonie i Shenzhen, bez zważania na związane z tym niebezpieczeństwo. Wymienić trzeba też osoby tj. John Behler, Dave Collins i Rick Hudson za ich wysiłki i rozpoznanie tej sytuacji. Szczere uznanie dla Tortoise Trust USA za udzielenie tego forum i Darrell Senneke za cenne uwagi.

Referencje:

Husain, L. i Sarker, S.U. 1995. Population, Eco-Biological Status, Captive Propagation and Conservation Problems of *Lissemys punctata* in Bangladesh. Proceedings, International Congress of Chelonian Conservation. SOPTOM, Gonfaron, France, pp.43 – 46.

Jenkins, M.D. 1995. Tortoises and Freshwater Turtles: The Trade in Southeast Asia. TRAFFIC International, Cambridge, United Kingdom.

van Dijk, P.P. 1997. Turtle Conservation in Myanmar: Past, Present and Future. Proceedings: Conservation, Restoration and Management of Tortoises and Turtles – An International Conference. New York Turtle and Tortoise Society, pp. 265 – 271.

Dodatkowe ilustracje

Cuora aurocapitata

Gatunek ten został błędnie określony jako Cuora pani w publikacji "Turtles of the World". C. aurocapitata wyróżnia się cytrynowożółtym kolorem głowy i tworzącym smugi ciemnym pigmentem plastronu, jak widać powyżej. Zdjęcie - Mighty J.

Platysternon megacephalum shiui

Samica, tutaj ledwo widoczna, znajduje się w sztucznie stworzonym siedlisku, zaprojektowanym specjalnie w sposób naśladujący skalistych górskie strumienie, które żółwie z rodzaju Platysternon zamieszkują w całym swym naturalnym zasięgu. Zdjęcie - Mighty J.

Sztuczne zbiorniki dla żółwi wodno-lądowych

Te zbiorniki o wymiarach 3 "x 8" posiadają wykonany z rurek PVC system nawadniania i drenażu, zapewniając środowiska płytkich wód preferowane przez gatunki żółwi zamieszkujące dno lasu lub stawy jak Cuora amboinensis, C. galbinifrons, Pyxidea mouhotii lub Heosemys spinosa. Doświadczenie autorów pokazuje, że zmiany poziomu wody stymulują aktywność rozrodczą. Zdjęcie - Mighty J.

Sztuczne zbiorniki dla żółwi wodno-lądowych

Fluorescencyjne oświetlenie jest uzupełnione o jasne żarówki typu infra red, aby zapewnić żółwiom niewielki obszar do wygrzewania się, co jest istotne dla termoregulacji. Liczne kryjówki zapewniają schronienie dla gatunków zamieszkujących dno lasu. Zdjęcie - Mighty J.

Dziękujemy Tortoise Trust za udostępnienie powyższej publikacji do przetłumaczenia na język polski i opublikowania na naszej stronie.

We would like to thank Tortoise Trust for sharing this publication to be translated into Polish and published on our website.

Adres źródła:

<https://www.zolw.info/zolwie-ladowe/ochrona/kampanie/zolwie-w-potrzebie-targi-azjatyckie>